

ความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าจิ้นใต้หวัน: กรณีศึกษา
ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการ
**Beliefs and Rituals of Chinese Taiwanese Shrines: A Case Study
of Thammakatanyu Foundation Shrine (Xian Loo Tai
Thiankong), Samutprakan Province**

หวัง ชิงหัว, อิมธิรา อ่อนคำ

WANG QINGHUA, IMTHIRA ONKAM

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ

Faculty of Arts, Huachiew Chalermprakiet University

Corresponding Author email: 1113103838@qq.com

Received: November 30, 2021; **Revised:** December 22, 2021; **Accepted:** December 29, 2021



บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมที่อยู่ในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการ เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์ ผลการวิจัยพบว่า ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานและเป็นศาลเจ้าที่มีความศักดิ์สิทธิ์ โดยมาจากศาลเจ้าหนานคุนเฉินใต้เทียนฟูที่ไต้หวัน ซึ่งการสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีเหตุมาจากความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อเทพเจ้าหวู่เซียนสัวยของชาวจีนใต้หวันศาลเจ้าแห่งนี้ยังคงมีความเชื่อที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมจีนใต้หวันอย่างชัดเจนมีอยู่ 8 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเรื่อง

สุขภาพ ความมั่นคงของชีวิต ดวงชะตา ความเมตตา การค้าขาย การขอโชคลาภเงินทอง การขอบุตร และการทำงาน จากความเชื่อดังกล่าวจึงมีพิธีกรรมที่สำคัญจำนวน 5 พิธีกรรม คือ 1) การแก้ปีชง 2) วันตรุษจีน 3) วันเทศกาลหยวนเซียว 4) งานวันเกิดของเทพเจ้า 5) งานเทศกาลประจำปี ถึงแม้ว่าความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าแห่งนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต แต่การประกอบพิธีกรรมนั้นก็ยังคงมีการสืบทอดความเชื่อเหล่านี้ให้คงอยู่ในปัจจุบัน

คำสำคัญ: ความเชื่อ, พิธีกรรม, ศาลเจ้าจีนไต้หวัน

Abstract

This research aimed to study the beliefs and rituals in the Thammakatanyu Foundation Shrine (Xian Loo Tai Thiankong), Samutprakan Province. This is qualitative research with in-depth interviews and observation. The results showed that the Thammakatanyu Foundation Shrine (Xian Loo Tai Thiankong), It had a long history and is a sacred shrine using architectural construction methods from Nan Khun Shen Dai Tianfu Shrine in Taiwan. The construction of this shrine in Samut Prakan Province, it was caused by the belief and faith of the Chinese Taiwanese god Wu Fu Qian Su. This shrine still had 8 beliefs that reflect Chinese Taiwanese culture: health beliefs, stability of life, destiny, mercy, trading, asking for fortune, money, begging for children and work. Based on such beliefs, there are 5 important rituals which were: 1) Extraction in bad luck year 2) Chinese New Year 3) Yuanxiao Festival 4) God's Birthday 5) Distribution of gifts to the poor Festival. Although the beliefs and rituals of this shrine have changed from the past. But the ceremonies are still inherited these beliefs in the present.

Keyword: Beliefs, Rituals, Chinese Taiwanese Shrines

บทนำ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554 ได้นิยามคำว่า “ศาลเจ้า” ไว้ว่า เป็นที่สิงสถิตของเทวดา เทพารักษ์ หรือเจ้าผี เป็นต้น เช่น ศาลเทพารักษ์ ศาลเจ้า ศาลเจ้าแม่ทับทิม “ศาลเจ้า” ในภาษาจีน เรียกว่า “เมี้ยว” (廟) เดิมทีหมายถึง สถานที่ที่ชาวจีนใช้เคารพบูชา

บรรพบุรุษ ดังนั้น ศาลเจ้าเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่อุทิศให้แก่บุคคลสำคัญทางศาสนา บรรพบุรุษ วีรบุรุษ หรือเทพเจ้าต่าง ๆ

ชาวจีนมีความเชื่อมาตั้งแต่อดีตแม้ว่าชาวจีนได้อพยพเข้ามาสู่ประเทศไทยก็นำวัฒนธรรมและรวมความเชื่อต่าง ๆ เข้ามาด้วย ซึ่งสามารถผสมผสานกับวัฒนธรรมไทยได้อย่างดี แต่ก็ไม่ลืมความเชื่อแบบดั้งเดิมของตน นั่นคือความเชื่อการบูชาเทพเจ้า ในลัทธิเต๋า อาทิ กวนฮุย (กวนอู) หรือเป็นโถวกง (ปุนเถ่ากง) เป็นต้น ซึ่งกลุ่มคนเหล่านี้เมื่อมีการอพยพย้ายถิ่นก็ได้นำประติมากรรมที่เป็นตัวแทนเทพเจ้าที่ตนนับถือติดตัวมาด้วย และบางครั้งก็สร้างศาลเจ้าขึ้นใหม่ในดินแดนที่คนอาศัยอยู่ อย่างไรก็ตามเมื่อมีการบูรณปฏิสังขรณ์เทพเจ้า จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างศาสนสถานเพื่อเป็นที่ประดิษฐานรูปเคารพของเทพเจ้า (กุลศิริ อรุณภาคย์, 2553)

ชาวจีนอีกกลุ่มที่เรียกว่าชาวจีนใต้หวัน ซึ่งถือเป็นชาวจีนอีกกลุ่มหนึ่งที่ได้อพยพเข้าไปอยู่อาศัยในประเทศไทยจำนวนมาก ในอดีตมีชาวจีนใต้หวันกลุ่มหนึ่งได้เดินทางอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย และปัจจุบันพวกเขาได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย โดยลูกหลานของพวกเขาได้เรียกตนเองว่า “ชาวไทยเชื้อสายจีนใต้หวัน” ปัจจุบันได้อาศัยอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในประเทศไทย โดยจะอาศัยอยู่ทางภาคกลางและภาคใต้เป็นหลัก กลุ่มชาวจีนใต้หวันได้มีการรวมตัวกันสร้างสมาคมจีนใต้หวันขึ้นในจังหวัดสมุทรปราการอีกด้วย ดังที่ประธานคณะกรรมการมูลนิธิหนานคุนเฉินไต้เทียนฟู (2537) ได้กล่าวว่า ชาวจีนใต้หวันการเข้ามาอาศัยในจังหวัดสมุทรปราการ ชาวจีนใต้หวันย่อมไม่ลืมความเชื่อดั้งเดิมของตน ดังนั้นจึงได้นำประติมากรรมรูปเคารพเทพเจ้ามาด้วย ชาวจีนใต้หวันได้มีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าหวู่เซียนส่วย (五府千岁) เป็นหลัก ซึ่งเป็นความเชื่อของบุคคลที่แสดงที่ออกมาเป็นชัดเจนมากที่สุดโดยอยู่ในศาลเจ้า เพราะศาลเจ้าสามารถทำให้ผู้ที่มีความศรัทธามาขอพรต่อเทพเจ้ามีกำลังใจในการดำเนินชีวิต เมื่อชาวจีนใต้หวันได้อพยพเข้ามาที่ประเทศไทยก็นำความเชื่อเกี่ยวเทพเจ้าหวู่เซียนส่วยเข้ามาด้วย ชาวจีนใต้หวันที่อาศัยอยู่ในจังหวัดสมุทรปราการจึงได้สร้างศาลเจ้าที่มีขนาดใหญ่และได้รับอิทธิพลมาจากศาลเจ้าหนานคุนเฉินไต้เทียนฟูที่มณฑลใต้หวัน

ด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการสืบทอดความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้า อีกทั้งยังเป็นการได้ถ่ายทอดความเชื่อแบบดั้งเดิมของชาวจีนใต้หวันให้คงอยู่ต่อไป

ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) เป็นศาลเจ้าที่สร้างขึ้นจากความศรัทธาในเรื่องเทพเจ้าโหวงหวังเอี้ย หรือเรียกกันว่าเทพเจ้าแห่ง 5 ตระกูล หรือเทพเจ้า 5 พระองค์ คือ หลี่ ฉือ อู๋ จู ฟ่าน หวู่ฟูเซียนสวย ดังที่ประธานคณะกรรมการมูลนิธิหนานคุณเฉินใต้เทียนฟู (2537) กล่าวว่า ศาลเจ้านี้ได้รับการถ่ายทอดความเชื่อทางศาสนาจากมูลนิธิหนานคุณเฉินใต้เทียนฟูที่ไต้หวัน ซึ่งได้มีผู้อพยพจีนเสด็จเข้ามาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 แต่เพิ่งมาสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ขึ้นในภายหลังเมื่อปี พ.ศ. 2534 แล้วศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) นี้เป็นศาลเจ้าที่ประดิษฐานเทพเจ้า ขุนศึกศักดิ์สิทธิ์ของชาวจีนใต้หวัน 5 องค์ (โหวงหวังเอี้ย) และเทพเจ้าองค์อื่น ๆ อยู่ใกล้กับเมืองจินโบราณ จึงสัมผัสได้ถึงบรรยากาศแบบจีนและเป็นศาลเจ้าที่มีขนาดใหญ่ มีสิ่งก่อสร้างที่เป็นแบบสถาปัตยกรรมจีนแท้ ๆ โดยลักษณะของศาลเจ้านี้มีสองอย่าง คือ ลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบภาคเหนือของจีนกับลักษณะของสถาปัตยกรรมแบบภาคใต้ของจีน

ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งผู้วิจัยได้ลงพื้นที่สำรวจภายในศาลเจ้าแห่งนี้แล้วพบว่า มีศาลเจ้าของกลุ่มจีนใต้หวันจำนวน 1 ศาล คือ ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ศาลเจ้าแห่งนี้มีเนื้อที่ทั้งหมด 26 ไร่ครึ่ง โดยบริเวณด้านหน้าจะมีการก่อสร้างตามสถาปัตยกรรม ประติมากรรม วิจิตรศิลป์ตามแบบศาลเจ้าหนานคุณเฉินใต้เทียนฟู สร้างโดยชาวจีนใต้หวันที่อพยพเข้ามาในประเทศไทยซึ่งมีสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ประดิษฐานอยู่ในสถานที่คือรูปเคารพเทพเจ้าที่เป็นองค์พระประธานและยังรวมถึงงานศิลปะที่มีความสวยงาม และเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตามแบบจีนใต้หวันที่มีการตกแต่งของศาลเจ้าได้สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชุมชนคนจีนใต้หวันได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นด้านคติความเชื่อ ด้านสังคม และด้านวัฒนธรรม เนื่องจากศาลเจ้าแห่งนี้ถือเป็นสถานที่ที่มีความสำคัญและอยู่ในจิตใจของชาวจีนใต้หวัน ดังนั้นศาลเจ้าแห่ง

นี้จึงมีหน้าที่ที่สำคัญสำหรับคนไทยเชื้อสายจีนได้หวนในจังหวัดสมุทรปราการแห่งนี้เป็นอย่างมาก

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จึงจะเห็นได้ว่าในสังคมไทยยังคงมีผู้ศรัทธาและนับถือเทพเจ้าที่อยู่ภายในศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) ถือเป็นศาลเจ้าที่มีลักษณะตามแบบชาวจีนได้หวน และยังสามารถให้เห็นถึงความเชื่อที่มีหลายรูปแบบ อีกทั้งศาลเจ้าแห่งนี้ในแต่ละปียังมีการจัดพิธีกรรมที่น่าสนใจศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นชาวต่างชาติที่กำลังศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง จึงสนใจศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าจีนได้หวน : กรณีศึกษา ศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมที่อยู่ในศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพแบบสัมภาษณ์เชิงลึกและการสังเกตการณ์ โดยมีการค้นคว้าเอกสารทางวิชาการประกอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เจ้าของศาลเจ้า ผู้ดูแลศาลเจ้า ผู้ที่อยู่ในสมาคมได้หวนและผู้ที่มากราบสักการะหรือผู้มีความศรัทธาในเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) ที่ตั้งอยู่เลขที่ 5 หมู่ 7 ถนนสุขุมวิท ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง 2 แบบ คือ การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน ได้แก่ เจ้าของศาลเจ้าหรือผู้เกี่ยวข้องได้เลือกจำนวน 1 คน ผู้ดูแลศาลเจ้าได้คัดเลือกจำนวน 5 คน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจากสมาคมได้หัวหน้าจำนวน 4 คน และการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 20 คนคือผู้ที่มาสักการะที่ศาลเจ้า โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 30 คน

ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลวิจัยด้วยการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม และใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-dept Interview) หรือจนกว่าจะได้ข้อมูลที่อิ่มตัวและได้ข้อมูลที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าจีนในประเทศไทยจากแหล่งเอกสารวิชาการ หนังสือ และเอกสารส่วนบุคคล
- 2) ศึกษาประวัติและความเป็นมาของศาลเจ้ามุลนิธิธรรมกัตถัญญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าของศาลเจ้า ผู้ดูแลศาลเจ้า ผู้คนที่อยู่ในสมาคมได้หัวหน้า และผู้คนที่มากราบสักการะหรือผู้มีความศรัทธาในเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามุลนิธิธรรมกัตถัญญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)
- 3) สร้างเครื่องมือวิจัยโดยสร้างแบบสัมภาษณ์ที่ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในงานวิจัย
- 4) ปรับแก้ไขเครื่องมือแบบสัมภาษณ์ตามข้อเสนอแนะ และนำไปเก็บข้อมูลภาคสนามกับกลุ่มตัวอย่าง
- 5) วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ในด้านความเชื่อและพิธีกรรมที่เกี่ยวกับศาลเจ้ามุลนิธิธรรมกัตถัญญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)
- 6) นำเสนอผลการศึกษาวิจัยแบบพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั้งจากเอกสารและการลงภาคสนาม เพื่อศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมที่อยู่ในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการ

ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) ได้รับการถ่ายทอดความเชื่อทางศาสนาจากมูลนิธิหนานคุนเซินใต้เทียนฟู่ที่ไต้หวัน ซึ่งศาลเจ้าแห่งนี้บูชาเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนสี่วยเป็นหลัก และคนไทยที่อาศัยอยู่บริเวณของศาลเจ้าแห่งนี้เรียกว่าเทพเจ้า 5 พระองค์ ดังภาพที่ 1 เป็นรูปเคารพของเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนสี่วยที่ประดิษฐานภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)



ภาพที่ 1 เทพเจ้าอู่ฟู่เซียนสี่วย

ที่มา: WANG QINGHUA (ญาติ) ถ่ายเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2564 ที่ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)

ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) เป็นศาลเจ้าที่มีขนาดใหญ่และมีความเก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งมาจากจีนไต้หวัน และยังถือได้ว่าเป็นศูนย์รวมความศรัทธาของชาวจีนไต้หวันและชาวไทยเชื้อสายจีนไต้หวันในจังหวัดสมุทรปราการ ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ

(เสียนหล่อใต้เทียนกง) แห่งนี้เป็นศาลเจ้าที่ขยายความศักดิ์สิทธิ์มาจากศาลเจ้าหนานคุนเฉินใต้เทียนฟูที่ไต้หวัน โดยชาวจีนไต้หวันโพ้นทะเลได้อัญเชิญเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วยของศาลเจ้าหนานคุนเฉินใต้เทียนฟูของไต้หวัน มาในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2519 แต่เพิ่งมาสร้างศาลเจ้าศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) ขึ้นในภายหลังเมื่อปี พ.ศ. 2534 ศาลเจ้าแห่งนี้ได้สร้างบนที่ดิน 20 ไร่ ภายในศาลเจ้าได้บูชาเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย เทพเจ้าเฉิงหวงเหย่ เทพเจ้าไห้ส่วยเอี้ย เทพเจ้าเจ้าแม่กวนอิม เทพเจ้าแป๊ะกง เทพเจ้าว่านชานเหย่ เทพเจ้าพระแม่บังเกิดเกล้า และเทพเจ้าจางจินหู่ ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) เป็นศาลเจ้าที่มีเทพเจ้าที่มีความศักดิ์สิทธิ์ อีกทั้งยังเป็นศาลเจ้าที่เป็นศูนย์รวมยึดเหนี่ยวด้านจิตใจของผู้ที่มีความเชื่อ ความศรัทธาทั้งชาวจีนไต้หวันและคนไทยเชื้อสายจีน (ท่านประธานคณะกรรมการมูลนิธิหนานคุนเฉินใต้เทียนฟู, 2555)

จากข้อมูลข้างต้นที่ผู้วิจัยได้ศึกษาถึงประวัติความเป็นมาของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) สรุปได้ว่า การสร้างศาลเจ้าแห่งนี้เกิดจากชาวจีนไต้หวันที่ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย ซึ่งเมื่อได้อพยพมาอาศัยอยู่ในประเทศไทย กลุ่มชาวจีนไต้หวันเหล่านี้ก็ได้นำความเชื่อของตนเองมาด้วย โดยแสดงความเชื่อความศรัทธาผ่านการสร้างศาลเจ้า และยังได้อัญเชิญเทพเจ้าที่กลุ่มของตนเองนับถือมาประดิษฐานภายในศาลเจ้าแห่งนี้ด้วย

2. ความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง)

ความเชื่อ เป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่แทรกอยู่ในชีวิตของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นความเชื่อส่วนบุคคลหรือความเชื่อร่วมกันในสังคม มีความเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม โดยเฉพาะความเชื่อในด้านศาสนา ในสังคมไทยผู้คนมีความเชื่อเกี่ยวกับเทพเจ้าต่าง ๆ ในศาลเจ้า เพราะศาลเจ้าถือเป็นที่พักทางใจของคนในสังคม สามารถทำให้ผู้ศรัทธามีกำลังใจในการดำเนินชีวิต จากการลงพื้นที่พบว่าศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) ยังคงมี

ความเชื่อที่สัมพันธ์เรื่องการขอพรกับเทพเจ้าแต่ละองค์ที่ประดิษฐานภายในศาลเจ้ามูลินิจิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ความเชื่อเรื่องสุขภาพ

สุขภาพเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตของมนุษย์เมื่อมีสุขภาพแข็งแรงจึงสามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขและทำงานต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณของศาลเจ้ามูลินิจิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีนใต้หวันมีความเชื่อที่เกี่ยวกับเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ว่า เทพเจ้าองค์นี้สามารถให้พรแก่ผู้ศรัทธา ช่วยคุ้มครองให้ผู้ศรัทธามีสุขภาพแข็งแรง ขจัดโรคร้ายต่าง ๆ ผู้ที่นับถือเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) เมื่อเจอปัญหาเรื่องสุขภาพจะมาไหว้เทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ขอพรจากเทพเจ้าองค์นี้ ซึ่งจะทำให้จิตใจสงบ มีกำลังใจในการเผชิญกับโรคร้ายที่เกิดขึ้น ดังที่ คุณน้ำ (คนไทยเชื้อสายจีนใต้หวัน) ผู้คนมากราบไหว้เทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ได้กล่าวว่า

“ปกติพี่มาไหว้กับครอบครัวของพี่ แต่ช่วงนี้พี่มาไหว้ตัวเอง เพราะพ่อของพี่ไม่สบาย พี่ก็ยกมาไหว้เทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ขอให้พ่อหายไปได้ขึ้น ฉันทเคยมีช่วงเวลาหนึ่งไม่ค่อยสบายใจ แล้วพ่อก็พาพี่มาไหว้เทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ที่นี้ พี่มาไหว้แล้วรู้สึกสบายใจมากขึ้น ดังนั้น พี่ก็เชื่อว่ามาไหว้และขอพรแล้ว พ่อของพี่ก็จะหายป่วย” (คุณน้ำ, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) มีชื่อเสียงในด้านคุ้มครองสุขภาพ ผู้ศรัทธามีความเชื่อว่าเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) มีอำนาจให้พรรักษาปกป้องสุขภาพแข็งแรง โดยเชื่อว่าเทพเจ้าอู่ฟูเซียนส่วย (五府千岁) ในศาลเจ้าแห่งนี้จะช่วยพรเรื่องสุขภาพแก่ผู้ศรัทธาจริง ๆ และยังให้พรแก่สมาชิกในครอบครัวให้มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงด้วย

2.2 ความเชื่อเรื่องความมั่นคงของชีวิต

ภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีเทพเจ้าที่ชาวบ้านเชื่อกันว่าเป็นเทพเจ้าแห่งความมั่นคงมีนามว่าเทพเจ้าเฉิงหวงเหย่ ท่านเป็นเทพเจ้าที่มีความสำคัญช่วยในการป้องกันรักษาความมั่นคงของชีวิต และช่วยให้ชีวิตของผู้คนมีความเจริญก้าวหน้า ดังที่ ZHANG JINZHONG (คนใต้หวัน) เจ้าหน้าที่ที่ดูแลศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“ในอดีตช่วงที่ทหารฝรั่งเศสบุกโจมตีเกาะใต้หวัน ชาวใต้หวันทุกคนมาไหว้ขอพรให้เทพเจ้าเฉิงหวงเหย่ช่วยปกป้องคุ้มครอง จนสุดท้ายทหารฝรั่งเศสก็มีอันต้องพ่ายแพ้กลับไป แล้วตอนนี้ผู้คนมาที่ไหว้เฉิงหวงเหย่ก็ขอพรเทพเจ้าองค์นี้ให้ดูแลความความมั่นคงของครอบครัวของตนเอง” (ZHANG JINZHONG, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เทพเจ้าเฉิงหวงเหย่คือเป็นเทพเจ้าที่จะช่วยดูแลความมั่นคงภายในจิตใจและความมั่นคงของชีวิต ชาวจีนใต้หวันเชื่อกันว่าเทพเจ้าองค์นี้ทำหน้าที่ปกป้องบ้านเมืองจากเหตุชั่วร้ายและภัยพิบัติต่าง ๆ ซึ่งผู้คนที่มาไหว้เทพเจ้าองค์นี้ก็เพื่อขอพรให้เทพเจ้าเฉิงหวงเหย่ช่วยครอบครัวเกิดความรักความปรองดองกัน และช่วยให้ปลอดภัยได้พบเจอแต่สิ่งดี ๆ ในชีวิต

2.3 ความเชื่อเรื่องดวงชะตา

ดวงชะตา เป็นสิ่งที่แสดงตำแหน่งของดาวพระเคราะห์ต่าง ๆ ในท้องฟ้าขณะที่เกิดเหตุการณ์บางอย่าง โดยเฉพาะดวงชะตาการกำเนิด ซึ่งถือว่ากำหนดความเป็นไปในชีวิตของบุคคลต่าง ๆ ตามความเชื่อทางโหราศาสตร์จีน ในสังคมไทย ผู้คนส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ยเป็นเทพเจ้าที่ช่วยคุ้มครองดวงชะตาของชีวิต ท่านจะทำหน้าที่ควบคุมดูแลความดีความชั่วประจำปีของมนุษย์ ดังที่ คุณหวัง (คนใต้หวัน) ผู้คนดูแลศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“ผู้คนที่มาไหว้ขอพรดวงชะตาก็เป็นมาไหว้เทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย ขอพรดวงชะตามีอีกเรียกว่าเป็นการแก้ปีชง “ปีชง” (逢冲之年) นั้นเป็นความเชื่อทางโหราศาสตร์จีน ผู้คนที่มาไหว้ก็ต้องตามวันที่ เดือนและปีของตนเองมาไหว้” (คุณหวัง, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า คนที่มาไหว้เทพเจ้าไ้ส่วยเอี้ย จะมีความเชื่อว่าเทพเจ้าไ้ส่วยเอี้ยจะช่วยดูแลความดีและความชั่วของมนุษย์ในแต่ละรอบปี ดวงชะตาชีวิตของคนเราจะมีการเปลี่ยนแปลงไปทุกปี รวมถึงปีชงก็ถือเป็นปัญหาที่อยู่ในชีวิตของตนเอง ดังนั้นจึงทำให้ผู้คนนิยมมาไหว้และขอพรจากเทพเจ้าไ้ส่วยเอี้ย เพื่อขอเทพเจ้าองค์นี้ช่วยคุ้มครองป้องกันจากอุปสรรคทั้งปวงให้ผ่านพ้นไปได้ จนผ่านปีนักษัตรนั้นไปได้ด้วยความราบรื่น

2.4 ความเชื่อเรื่องความเมตตา

ความเมตตา หมายถึง ความรักใคร่ ปราบปรามต้อยยากให้คนมีความสุข ดังเทพเจ้าที่มีนามว่าเจ้าแม่กวนอิมท่านถือเป็นเทพเจ้าที่ช่วยเหลือคนที่ยากลำบาก เจ้าแม่กวนอิมจะช่วยปกป้องรักษาและบรรเทาภัยพิบัติต่าง ๆ นอกจากนี้ เทพเจ้าเจ้าแม่กวนอิมถือเป็นเทพเจ้าที่มีความอ่อนโยนและมีจิตใจดี ซึ่งในสังคมไทยมีผู้ที่ศรัทธาและเชื่อว่าผู้คนที่กำลังประสบกับปัญหาติดขัดทุกข์กายทุกข์ใจ ก็ให้มาไหว้เจ้าแม่กวนอิมท่านก็อวยพรให้สามารถผ่านพ้นไปได้ ดังที่ คุณชู (คนไทยเชื้อสายจีนใต้หวัน) คนมาสักการะที่ศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“ฉันมาไหว้เทพเจ้าเจ้าแม่กวนอิม เพราะเทพเจ้าเจ้าแม่กวนอิมเทพเจ้าที่มีความอ่อนโยน ชอบช่วยเหลือมนุษย์อยู่เสมอ เมื่อฉันกำลังประสบกับปัญหาติดขัด ทุกข์กายทุกข์ใจ มาไหว้เจ้าแม่กวนอิมแล้วก็ทำให้จิตใจสงบและสามารถหาทางได้แล้ว” (คุณชู, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เจ้าแม่กวนอิมถือเป็นเทพเจ้าแห่งความดีมีความเมตตา จึงทำให้มีผู้ที่มากราบไหว้บูชาขอพรจาก เจ้าแม่กวนอิม โดยเจ้าแม่กวนอิมยังมีบทบาทต่อผู้ขอพรคือ ทำให้ผู้ขอพรเกิดความมั่นใจ และความสบายใจ และยังช่วยให้ผู้ขอพรประสบความสำเร็จ และหาทางออกของชีวิต แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

2.5 ความเชื่อด้านการค้าขาย

ผู้ที่ประกอบอาชีพค้าขายต้องมีความเชื่อและขอพรต่อเทพเจ้าเพื่อให้การค้าขายดี ซึ่งศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ได้มีเทพเจ้าที่องค์หนึ่งให้ชาวบ้านที่อาศัย

อยู่บริเวณนั้น รวมทั้งคนไทยเชื้อสายจีนได้หวนเดินทางมาขอพรจากเทพเจ้าองค์นี้ เทพเจ้าแป๊ะกงซึ่งเป็นเทพเจ้าที่จะช่วยให้ผู้ที่มาขอพรการค้าขายดี ๆ ดังที่ นายเฉิน (คนไต้หวัน) คนมาสักการะที่ศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“แถวนี้ที่ใกล้ศาลเจ้าแห่งนี้มีคนไต้หวันมาเปิดร้านสินค้าเยอะ ถ้าเจอปัญหาอะไร ก็มากราบไหว้เทพเจ้าแป๊ะกงภายในศาลเจ้าแห่งนี้ ทุกคนก็อยากมีความสำเร็จและเงินทองไหลมาเทมา ก็นับถือเทพเจ้าแป๊ะกงด้วยพยายามทำอาชีพการค้าขาย ผมก็เหมือนกัน” (นายเฉิน, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ผู้ค้าขายหรือประกอบธุรกิจต่าง ๆ ที่รู้จักศาลเจ้าหรืออาศัยอยู่บริเวณของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ก็นิยมมากกราบไหว้เทพเจ้าแป๊ะกงภายในศาลเจ้าแห่งนี้ และมีความเชื่อว่า ท่านเป็นเทพเจ้าที่สามารถช่วยให้พรพ่อค้าแม่ค้ารวมถึงนักธุรกิจการค้าขายดี ประกอบธุรกิจดี และจะทำให้มีรายได้ดี อีกทั้งยังขอพรเพื่อให้ชีวิตของตนเองดีขึ้นอีกด้วย

2.6 ความเชื่อเรื่องการขอโชคลาภเงินทอง

โชคลาภเงินทองเป็นสิ่งที่มนุษย์ทุกคนต้องมีความต้องการ รวมถึงความโชคดีต่าง ๆ จากการขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ด้วย ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีเทพเจ้ามีนามว่าเทพเจ้าว่านชานเหย่เป็นเทพเจ้าสามารถการขอให้โชคลาภเงินทอง ขอพรให้ค้าขายดี ธุรกิจราบรื่น มีเงินมีทอง ดังที่ ฐานิภูฏ (คนไทย) คนมาสักการะที่ศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“ฉันมาไหว้ว่านชานเหย่หลายปีแล้ว สามีของพี่เป็นคนไต้หวัน สามีบอกว่าเทพเจ้าว่านชานเหย่เป็นเทพเจ้าองค์หนึ่งที่มีถิ่นกำเนิดในจีนไต้หวัน เวลาที่เรามาไหว้ก็รู้สึกสบายใจ รู้สึกว่าทำให้เรามีความมั่นใจในการทำอะไรมากขึ้น เป็นการเสริมกำลังใจให้กับตัวเอง มาไหว้รู้สึกเป็นเรื่องดี ๆ จะกลับไปเจอเรื่องดี ๆ ด้วย” (ฐานิภูฏ, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า ไม่เพียงแต่คนจีนไต้หวันเท่านั้นที่มีความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับเทพเจ้าว่านชานเหย่ แต่คนไทยก็มีความเชื่อเรื่องการขอโชคลาภเงินทองจากเทพเจ้า

ว่านชานเหย์เช่นกัน โดยผู้ที่มีความเชื่อความศรัทธาจะมาบูชาและขอพรจากเทพเจ้าว่านชานเหย์ ผู้ศรัทธาเชื่อว่าการขอพรจากเทพเจ้าจะทำให้มีความมั่นใจมากขึ้น และช่วยเป็นกำลังใจให้กับตนเอง อีกทั้งยังทำให้รู้สึกสบายใจ ซึ่งถือเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตต่อไป

2.7 ความเชื่อเรื่องการขอบุตร

ในสังคมปัจจุบันยังมีครอบครัวหลายครอบครัวที่มีบุตรช้าหรือยังไม่มีบุตร และปรารถนาที่จะมีบุตรเพื่อสืบสกุล ซึ่งบางครอบครัวก็ได้ไปปรึกษาแพทย์ แต่ก็มีบางครอบครัวที่พึ่งพาสิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อให้สมหวังขอพรมีบุตร ซึ่งในสังคมไทยมีความเชื่อว่าศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีความศักดิ์สิทธิ์ในเรื่องการขอบุตรอย่างยิ่ง เพราะมีเทพเจ้าที่มีนามว่าพระแม่บังเกิดเกล้าที่ชาวจีนได้หวนได้อัญเชิญมาจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งมีความศักดิ์สิทธิ์ในเรื่องการให้บุตรอย่างยิ่ง ส่วนบางครอบครัวที่มีบุตรยากและต้องการมีบุตร ก็สามารถที่จะไปขอพรจากเทพเจ้าพระแม่บังเกิดเกล้าองค์นี้ได้ ดังที่ ควกฤษ์ ชิตตวัตร (คนไทย) คนมาสักการะที่ศาลเจ้า ได้กล่าวว่า

“พี่มาศาลเจ้านี้เพื่อมาขอลูก อยากได้ลูกมานานแล้ว มีเพื่อนที่รู้จักเป็นคนใต้หวันก็แนะนำมาศาลเจ้านี้ บอกว่าที่นี่ขอลูกจากเทพเจ้าเทพเจ้าพระแม่บังเกิดเกล้าภายในศาลเจ้าแห่งนี้เป็นศักดิ์สิทธิ์ที่สุด คนที่ดูแลศาลเจ้าบอกว่าอยากได้ลูกเป็นแบบไหนก็พูดให้ชัดเจนเทพเจ้าจึงสามารถช่วยให้ได้ พี่ได้มาขอพรก็ทำให้รู้สึกมีความสุข เพราะเชื่อว่าเทพเจ้าองค์นี้จะช่วยให้เรามีลูกอีกไม่นาน” (ควกฤษ์ ชิตตวัตร, สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า เจ้าพระแม่บังเกิดเกล้าที่ประดิษฐานภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ถือเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่มีชื่อเสียงเรื่องการขอบุตร โดยผู้ที่ต้องการมีบุตร หรือมีบุตรยากก็สามารถไปขอพรจากเทพเจ้าองค์นี้ได้ ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ที่ขอสำเร็จก็จะกลับมาขอบคุณเจ้าพระแม่บังเกิดเกล้า

2.8 ความเชื่อเรื่องการทำงาน

ปัจจุบันนี้เนื่องจากการแข่งขันในสังคมค่อนข้างสูง ทำให้ผู้คนที่มีความหวังประสบความสำเร็จในด้านการงานเป็นจำนวนมาก มนุษย์นอกจากพึ่งพาตัวเองแล้ว ยังมีการหาที่พึ่งทางใจด้วยนั่นคือความเชื่อ ซึ่งเทพเจ้าจิ้งจินหู่ที่ประดิษฐานภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) แห่งนี้สามารถขอพรเรื่องการงานได้ ซึ่งไม่ว่าผู้ศรัทธาจะประกอบอาชีพอะไร หากประสงค์ที่จะมีความก้าวหน้าในด้านการงาน ก็จะนิยมมาบูชาเทพเจ้าจิ้งจินหู่ภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) แห่งนี้เพื่อขอพรให้ได้งานที่ดี ดังที่ YU XI (คนใต้หวัน) ผู้คนที่ดูแลศาลเจ้า กล่าวว่า “เทพเจ้าจิ้งจินหู่เป็นเทพเจ้าที่ทำหน้าที่คุ้มครองทัพนายทัพ มีหลายคนที่มาไหว้เทพเจ้าจิ้งจินหู่ภายในศาลเจ้าแห่งนี้มาขอให้ตนเองได้ทำงานที่ดี” (YU XI , สัมภาษณ์)

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า มีความต้องการที่จะมีความก้าวหน้าในการงาน หรือกำลังหางานที่ดีกว่าเดิม หรือต้องการขอพรที่พึ่งทางใจ ก็สามารถมาขอพรจากเทพเจ้าจิ้งจินหู่ภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) และเทพเจ้าจะช่วยอำนวย อวยพรให้ผู้ขอพรได้มีงานที่ดีและมีความเจริญก้าวหน้า

จากการศึกษาความเชื่อที่เกี่ยวกับศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จึงสรุปได้ว่า พื้นฐานความเชื่อหรือความศรัทธาของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ที่มาอย่างยาวนาน ดังนั้น จึงมีผู้ศรัทธานับถือและผู้ที่มีความเชื่อในศาลเจ้าแห่งนี้จำนวนมาก และทำให้ผู้ศรัทธาที่ได้ไปกราบไหว้ขอพร เทพเจ้าภายในศาลเจ้าแห่งนี้ได้รับความช่วยเหลือคุ้มครองทั้งทางด้านสุขภาพ ความมั่นคงของชีวิต ดวงชะตา ความเมตตา การค้าขาย โชคลาภ เงินทอง ขอบุตร และการงาน โดยผู้ที่มากราบบูชาเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) แห่งนี้ส่วนใหญ่จะเป็นชาวบ้านที่อาศัยอยู่แถวบริเวณของศาลเจ้าแห่งนี้หรือคนไทยเชื้อสายจีนใต้หวันมีความนับถือต่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ดังนั้นความเชื่อ เกิดจากความศรัทธาตามความต้องการภายในจิตใจของผู้

ศรัทธา แต่อย่างไรก็ตามจุดมุ่งหมายของผู้คนที่มากราบไหว้ขอพรจากเทพเจ้านั้นก็เพื่อต้องการให้ชีวิตของตนเองมีความสุขอีกทั้งต้องการให้ให้ชีวิตของสมาชิกในครอบครัวมีชีวิตที่ดีขึ้น

3. พิธีกรรมที่จัดขึ้นในรอบปีภายในศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)

พิธีกรรม คือ การกระทำหรือพฤติกรรมที่เป็นรูปธรรมของระบบความเชื่อ เป็นรูปแบบต่าง ๆ ที่มนุษย์ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ความเชื่อหรือธรรมเนียมประเพณี เป็นกิจกรรมที่สามารถรวบรวมกลุ่มคนที่มีความเชื่อเดียวกันมาอยู่ที่เดียวกันได้ ความเชื่อดังกล่าวจึงมีพิธีกรรมการบูชาเทพเจ้าภายในศาลเจ้าขึ้น พิธีกรรมตามเทศกาลจึงถูกจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี มีรายละเอียดดังนี้

3.1 การแก้ปีชง

“ปีชง” หมายถึง ความเชื่อทางโหราศาสตร์จีนที่เกี่ยวกับเรื่องดวงชะตาและเรื่องสิบสองนักษัตร ซึ่งปีสิบสองนักษัตรเป็นปีที่อยู่ตรงกันข้ามที่เป็นปีคู่กัดกัน ในช่วงปีชงนี้จะเกิดความขัดแย้ง โดยมีความเชื่อว่า จังหวะชีวิตช่วงนี้จะมีวิบากกรรมอุปสรรคและปัญหาต่าง ๆ ศาลเจ้ามุลินีธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) จัดพิธีกรรมการแก้ปีชงเพื่อเป็นการขอพรและเชิญเทพเจ้าให้ช่วยเหลือคุ้มครองป้องกันจากอุปสรรคทั้งปวงให้ผ่านพ้นไปได้ จนผ่านปีนักษัตรนั้นไปได้ด้วยความราบรื่น

จากการสัมภาษณ์แสดงให้เห็นว่า การแก้ปีชงจะอยู่ในช่วงวันที่ 3 กุมภาพันธ์ของทุกปี ตามปฏิทินจันทรคติของจีน ซึ่งมีคำศัพท์ที่เรียกว่าสุริยะภาษาจีน 立春 (LI CHUN) แปลว่าการเริ่มต้นฤดูใบไม้ผลิ (เป็น 1 ใน 24 สาร์ทของจีนโดยเริ่มวันที่ 3 วันที่ 4 หรือ วันที่ 5 กุมภาพันธ์แล้วแต่ในแต่ละปีวันไม่เหมือนกัน) ในศาลเจ้าแห่งนี้จะมีผู้คนที่ต้องการมาแก้ปีชง โดยการแก้ปีชงจะมีค่าใช้จ่าย ซึ่งถือเป็นการทำบุญ วิธีการแก้ปีชงในศาลเจ้าแห่งนี้ไม่ซับซ้อน ซึ่งผู้ที่ปีชงกับปีนักษัตรก็จะต้องเข้ามากราบไหว้บูชาเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย และเขียนอายุ วันเกิด ปี นักษัตรของตนเองใส่ซองสีแดงจากนั้นก็นำไปใส่ไว้ในหีบที่ปิดด้วยฝ้ายันต์จากนั้นก็นำไปเก็บไว้ในห้องที่ประดิษฐานเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย และพร้อมทั้งจุดดวงไฟบูชาเทพเจ้าให้ส่วยเอี้ย เพื่อให้มี

ความสุขให้ตลอด และเป็นการเพื่อขอพรจากเทพเจ้าไท้ส่วยเอี้ยเพื่อให้ท่านช่วยคุ้มครองดวงชะตา บรรเทาเคราะห์กรรม หรือที่เรียกว่าการฝากดวงกับเทพเจ้าไท้ส่วยเอี้ย สามารถทำให้ผู้ที่มาการแก้ปชงรู้สึกสบายใจ มีจิตใจสงบ ไม่วิตกกังวล และมีสมาธิในการทำงานมากขึ้น

3.2 วันตรุษจีน (春节)

วันตรุษจีน เป็นเทศกาลที่สำคัญที่สุดสำหรับชาวจีนถือว่าเป็นเทศกาลที่ได้กำหนดวันตรุษจีนตามปฏิทินจันทรคติจีน มีประวัติความเป็นมาที่ยาวนาน ซึ่งถือเป็นการเฉลิมฉลองเทศกาลฤดูใบไม้ผลิ โดยใช้ระยะเวลาเฉลิมฉลองนาน 15 วัน โดยศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีการจัดพิธีกรรมวันตรุษจีนเพื่อเป็นการขอพรจากเทพเจ้าแต่ละองค์ภายในศาลเจ้าแห่งนี้และยังเป็นการช่วยให้ผู้ศรัทธามีความสุขและความโชคดีตลอดทั้งปี

ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) เป็นศาลเจ้าที่มีขนาดใหญ่และมีผู้ที่มีความเชื่อความศรัทธาเดินทางเข้ามากราบไหว้เพื่อสริมงคลในช่วงวันตรุษจีนนี้เป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะคนจีนไต้หวัน และคนไทยเชื้อสายจีนไต้หวันซึ่งในแต่ละปีจะมีผู้คนมากกราบไหว้เทพเจ้าภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) เป็นจำนวนมาก ในวันตรุษจีนจะมีผู้ศรัทธานำของมาเช่นไหว้ด้วย เช่น ไก่ ปลา เนื้อ ข้าวสวยขนม และผลไม้ที่เป็นสิ่งของที่มีความหมายเป็นสิริมงคล และยังมีกระดาษพิบี่ที่นี้จะวางไว้บนโต๊ะบูชาเพื่อเป็นการแสดงว่าเทพเจ้าองค์ต่าง ๆ จะฉลองวันตรุษจีนร่วมกันกับผู้ศรัทธา การจัดงานในวันแรกจะเป็นการไหว้ใหญ่ โดยศาลเจ้ามีตั้งโต๊ะและเตรียมของไหว้ต่าง ๆ เจ้าหน้าที่ คนที่ดูแลศาลเจ้า และรวมถึงผู้ศรัทธาจะไปไหว้ท้องฟ้าก่อน เพื่อเป็นการบอกกล่าวเทพเจ้าที่อยู่บนท้องฟ้าว่าวันนี้เป็นวันตรุษจีน และเป็นการบอกว่าศาลเจ้าแห่งนี้จะมีพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อฉลองเทศกาลนี้ แล้วจึงไปไหว้เทพเจ้าแต่ละองค์ภายในศาลเจ้าแห่งนี้ เพื่อเชิญเทพเจ้ามาฉลองวันตรุษจีนร่วมกันกับผู้ศรัทธา และเทพเจ้าจะอวยพรให้ผู้ศรัทธามีความสุขตลอดไป ในเวลาเย็น ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จะเปิดไฟของโคมไฟต่าง ๆ โคมไฟจะมีสีแดงที่รวมงานตามวัฒนธรรมความเชื่อของชาวจีน ซึ่งเป็นสิ่งของสิริมงคล นอกจากนี้โคมไฟสีส้มโดยเน้นสีแดงที่เป็นโคมไฟรูปแบบเทพเจ้า

ด้วย ดังที่ภาพที่ 2 คือการตกแต่งจัดคอมไฟในช่วงวันตรุษจีนที่ตกแต่งเทพเจ้าอุฟุ่เซียนสวยที่มีความสวยงาม



ภาพที่ 2 คอมไฟของอุฟุ่เซียนสวย

ที่มา: จาก อิมธิรา อ่อนคำ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง)

3.3 วันเทศกาลหยวนเซียว

วันหยวนเซียว คือวันสุดท้ายของวันตรุษจีน และเป็นหนึ่งในเทศกาลสำคัญสำหรับชาวจีน ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) จะจัดพิธีกรรมในวันหยวนเซียวเพื่อเป็นการขอพรกับเทพเจ้าต่าง ๆ โดยภายในศาลเจ้าแห่งนี้ในช่วงวันปีใหม่อจีน จะมีการอัญเชิญเทพเจ้าแต่ละองค์เพื่อมาร่วมยินดีกับผู้ศรัทธาด้วย และเป็นการไหว้เทพเจ้าที่เป็นการไหว้ใหญ่ครั้งที่สองในช่วงวันปีใหม่อจีน ซึ่งผู้ศรัทธาที่เชื่อมาสักการบูชาเทพเจ้าแต่ละองค์ภายในศาลเจ้าแห่งนี้ ก็จะมีพรคัมครองไปตลอดทั้งปี

จากการสัมภาษณ์จึงสรุปได้ว่า วันเทศกาลหยวนเซียวของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตถุญ (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีอีกชื่อหนึ่งว่า “เทศกาลคอมไฟ” ชื่อนี้มาจากคนไทยที่อาศัยอยู่แถบบริเวณศาลเจ้าแห่งนี้ เนื่องจากคนไทยได้เห็นว่าการจัดตกแต่งคอมไฟจำนวนมาก และมีความสวยงาม ดังภาพที่ 3 ซึ่งถือว่าเป็นเทศกาลคอมไฟ เพราะศาลเจ้ามีจัดของไหว้ต่าง ๆ เพื่อให้บูชาเทพเจ้า ซึ่งของเช่นไหว้จะมีโหงวแซ (五牲, WU SHENG) ซาแซ (三牲, SAN

84 วารสาร มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์ ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2564)

SHENG) อาหารเจ พร้อมกับสุราและน้ำชา เป็นต้น ของไหว้เหล่านี้มีการจัดเตรียมตามประเพณี ที่ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ การจัดพิธีกรรมหยวนเซียวจัดขึ้นเพื่อเป็นการฉลองวันปีใหม่จีน มีการสักการะขอพรกับเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วยและเทพเจ้าองค์อื่น ๆ ภายในศาลเจ้าแห่งนี้ และให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่บริเวณของศาลเจ้าก็มาร่วมงานและขอพรกับเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วย ถือเป็นเทศกาลที่มีความสำคัญสำหรับชาวจีนไต้หวันและคนไทยเชื้อสายจีนไต้หวัน ที่ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) แห่งนี้ยังคงรักษา สืบทอดวัฒนธรรมความเชื่อและประเพณีจีนไต้หวันให้คงอยู่ได้ในปัจจุบัน



ภาพที่ 3 โคมไฟของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู(เสียนหลอใต้เทียนกง)

ที่มา: จาก อิมธิรา อ่อนคำ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2560 ที่ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง)

3.4 งานวันเกิดของเทพเจ้า

วันเกิดเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วย ถือเป็นพิธีกรรมที่จัดขึ้นเพื่อบูชาเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วยและฉลองวันเกิดของเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วย โดยจะจัดขึ้นทุกปีและผู้ที่ได้เข้าร่วมพิธีกรรมต่างมีความเชื่อว่าได้เข้าร่วมงานวันเกิดของเทพเจ้าก็จะมีโชคดีตลอดทั้งปี จึงมีผู้ศรัทธานำของมาเซ่นไหว้บูชาและขอพรกับเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วยในช่วงวันเกิดของเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วย

จากการลงพื้นที่ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) มีจัดงานวันเกิดเทพเจ้าอู่ฟู่เซียนส่วยขึ้นในวันที่ 26 เดือน 4 ทุกปีตามปฏิทินจันทรคติจีน โดยการจัด

งานวันเกิดเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยภายในศาลเจ้าแห่งนี้จะมีขั้นตอนเป็นสามขั้นตอน คือ ขั้นตอนหนึ่ง ทุกคนจะต้องไปไหว้ห้องฟ้า (拜天宮) ซึ่งวิธีนี้เพื่อเป็นการบอกเทพเจ้าที่อยู่บนท้องฟ้าว่าวันนี้เป็นวันเกิดของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย ขั้นตอนที่สอง ทุกคนที่ร่วมพิธีกรรมจะเตรียมสิ่งของที่จะมาไหว้บูชาเทพเจ้า และนำของไหว้ไปวางที่ห้องประดิษฐานเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย และจะมีคนที่เป็นตัวแทนกล่าวคำอวยพรวันเกิดของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย วิธีนี้ก็เพื่อบูชาเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยและฉลองวันเกิดของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย ขั้นตอนที่สาม เจ้าหน้าที่ของศาลเจ้าจะไปไหว้เทพเจ้าที่เป็นเจ้าของที่ดิน เพื่อเป็นการขอบคุณเทพเจ้าที่เป็นเจ้าของที่ดินที่ดูแลพื้นที่ของศาลเจ้าแห่งนี้ให้ดี

สรุปได้ว่า การจัดพิธีกรรมวันเกิดของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยมีจุดมุ่งหมาย 3 ประการ ได้แก่ 1) จัดเพื่อฉลองวันเกิดของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยและขอพรจากเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย 2) เพื่อถวายเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย แสดงความเคารพนับถือ และแสดงความปรารถนาที่ดีให้แก่เทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย 3) เพื่อเป็นการตอบแทนเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยที่ทำให้ผู้ศรัทธามีความสุข และให้เทพเจ้าได้ประทานพรให้กับมนุษย์และสถิตอยู่ในศาลเจ้าแห่งนี้ตลอดไป ในช่วงจัดพิธีกรรมวันเกิดเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย จะมีทั้งคนไทย คนจีนไต้หวัน และคนไทยเชื้อสายจีนไต้หวันเข้าร่วมงานเป็นจำนวนมาก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ยังคงมีผู้ศรัทธานิมนต์ถือเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยอยู่ในปัจจุบัน

3.5 งานเทศกาลประจำปี

งานเทศกาลประจำปีของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จะจัดซึ่งทุกปี ซึ่งงานเทศกาล หรือมีบางคนเรียกว่า 盂兰盆会 (YULAN PEN HUI) เป็นประเพณีจีนอีกอย่างหนึ่งที่นิยมจัดขึ้นในงานเทศกาลของชาวจีน งานเทศกาลถือเป็นพิธีกรรมของจีนที่มาจากความเชื่อพุทธศาสนาและผสมผสานกับเทศกาลผีของศาสนาเต๋าด้วย ตัวน ลี้เซิง และ บุญยี่ง ไร่สุขสิริ (2543) กล่าวว่า ในวันทั้งเทศกาล เทพเจ้าที่รับผิดชอบแผ่นดินโลกจะ

ลงมาจากสวรรค์เพื่อมาตรวจดูความดีความชั่วของมนุษย์โลก นักบวชจะต้องสวดมนต์ในวันนั้น พวกผีคู่ร้ายโหดหิวก็จะได้รับการปลดปล่อยเพื่อให้มารับส่วนบุญ

จากการลงพื้นที่สรุปได้ว่า งานเทศกาลเป็นงานประจำปีของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ซึ่งในครั้งนี้องค์ศาลเจ้าได้จัดขึ้นเป็นปีที่ 14 โดยคณะกรรมการมูลนิธิธรรมกตัญญูและผู้มีจิตศรัทธาได้ร่วมแรง ร่วมใจกัน บริจาคข้าวสาร อาหารแห้งสำหรับพิธีเทศกาล คือ การทำบุญอุทิศส่วนกุศล ให้แก่ดวงวิญญาณที่ยากไร้ควบคู่กับ การแจกทานให้กับที่ยากไร้ ดังนั้น งานเทศกาลจึงต้องทำทั้ง 2 ส่วน คือการทำบุญภายในศาลเจ้าก่อน แล้วจึงมาแจกของให้กับที่ยากไร้ ซึ่งการทำบุญ และการให้ ถือว่าเป็นการทำบุญเทศกาลที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งถือเป็นการทำความดีร่วมกับชุมชนอีกทั้งศาลเจ้าก็ได้เป็นส่วนหนึ่ง ในการร่วมพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นในการพัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป

จึงสรุปได้ว่า งานเทศกาลประจำปีของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ถือเป็นพิธีกรรมที่มีความหมายพิเศษ โดยการจัดงานนี้มีความเชื่อว่าจะได้ช่วยเหลือทั้งดวงวิญญาณที่ไม่มีญาติและได้ช่วยเหลือผู้คนที่มีความทุกข์ลำบากในสังคม ดังนั้น ศาลเจ้าแห่งนี้จึงได้จัดงานในทุกปีอีกทั้งยังได้ยึดหลักธรรมของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เรื่องการทำดีเห็นถึงความมีน้ำใจและการร่วมมือร่วมใจกันของคนในสังคมด้วย

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พิธีกรรมในรอบปีที่ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ได้จัดขึ้น จะมีกระบวนการจัดพิธีกรรมที่คล้ายกัน รวมถึงของเซ่นไหว้ก็并不会แตกต่างกัน โดยแต่ละพิธีกรรมก็จะมี ความหมายที่แตกต่างกันไป ซึ่งศาลเจ้าแห่งนี้ได้มีการจัดพิธีกรรมอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นการจัดของไหว้ ลำดับการไหว้เทพเจ้าภายในศาลเจ้า รวมทั้งกระบวนการในการจัดงาน ที่สะท้อนให้เห็นว่าศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ยังคงมีการสืบทอดพิธีกรรมความเชื่อได้เป็นอย่างดี และพิธีกรรมเหล่านี้ยังแสดงให้เห็นถึงการมีน้ำใจ การสร้างสามัคคีของชาวจีนใต้หวันในสังคมไทย รวมทั้งผู้ศรัทธาก็ได้เข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับ

เทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วย ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเคารพนับถือของผู้ศรัทธาและแสดงให้เห็นถึงความศักดิ์สิทธิ์ของเทพเจ้าอุปัชฌาย์เซียนส่วยเป็นอย่างมาก

อภิปรายผลการวิจัย

ชาวจีนใต้หวันและคนไทยเชื้อสายจีนใต้หวัน กลุ่มนี้ได้สืบทอดความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ซึ่งความเชื่อของศาลเจ้าแห่งนี้ได้รับความเชื่อจากบุคคลภายนอกเป็นอย่างมาก โดยความเชื่อของศาลเจ้าแห่งนี้ได้สืบทอดเพื่อทำให้ลูกหลานของชาวจีนใต้หวันเกิดความเชื่อนับถือของเทพเจ้าภายในศาลเจ้า และปฏิบัติตามจริยธรรมของเทพเจ้าแต่ละพระองค์ภายในศาลเจ้าแห่งนี้ จึงทำให้มีผู้ศรัทธาได้นับถือและมีความเชื่อต่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้าแห่งนี้จำนวนมาก เพราะเทพเจ้าภายในศาลเจ้าแห่งนี้จะช่วยเหลือคุ้มครองในด้านสุขภาพ ความมั่นคงของชีวิต ดวงชะตา ความเมตตา การค้าขาย การขอโชคลาภเงินทอง การขอบุตร และการงาน ความเชื่อเหล่านี้ยังเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นที่พึ่งทางใจของผู้ที่มีความเชื่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้าแห่งนี้ การศึกษาพิธีกรรมของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) พบว่า ในปัจจุบันยังมีพิธีกรรมที่ในรอบปี ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) ยังรักษาและสืบทอดพิธีกรรมเป็นอย่างดีถึงปัจจุบัน ซึ่งพิธีกรรมของศาลเจ้าแห่งนี้ถือได้ว่าเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เป็นการช่วยเหลือสังคมและยังช่วยสร้างความสามัคคีของชาวจีนใต้หวันในสังคมไทย อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นว่าคนไทย ชาวจีนใต้หวัน และคนไทยเชื้อสายจีนใต้หวันยังคงมีความเชื่อที่ยึดมั่นในเรื่องเทพเจ้าต่าง ๆ ซึ่งผลการวิจัยสัมพันธ์กับงานวิจัยของ HE ZHONGHUAN (2563) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้ากวนอูในพื้นที่กรุงเทพมหานคร: กรณีศึกษาฝั่งธนบุรี พบว่าความเชื่อต่อเทพเจ้ากวนอูมี 5 ประการ ได้แก่ ความเชื่อด้านสุขภาพ โชคลาภเงินทอง ครอบครัว ความปลอดภัย และความสำเร็จ ซึ่งความเชื่อเหล่านี้ยังคงปรากฏให้เห็นอยู่ในปัจจุบันและผู้ที่มีความศรัทธาต่อเทพเจ้ากวนอูนั้นยังได้เข้าร่วมพิธีกรรมต่าง ๆ ดังพิธีกรรมใน

รอบปีของศาลเจ้ากวนอู (ตลาดสมเด็จพระยา) มี 4 พิธีกรรม ได้แก่ วันง่วนเซียว วันเกิดของเทพเจ้ากวนอู ทิ้งกระจาด และวันขอบคุณเทพเจ้า พิธีกรรมรอบปีที่จัดในศาลเจ้ากวนอู (ตลาดพลู) มี 6 พิธีกรรม ได้แก่ วันง่วนเซียว งานแห่เจ้าพ่อกวนอู วันเกิดของเทพเจ้ากวนอู ทิ้งกระจาด เทศกาลกินเจ และวันเสี่ยซิ่ง ซึ่งเป็นวันขอบคุณเทพเจ้า ดังนั้น จากการศึกษาความเชื่อและพิธีกรรมที่เกี่ยวกับศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) ในสังคมไทยได้สะท้อนให้เห็นว่าไม่ว่าสังคมปัจจุบันจะมีการเปลี่ยนแปลงไป แต่ก็ยังมีการสืบทอดความเชื่อและพิธีกรรมอยู่ได้อย่างเข้มแข็งในปัจจุบัน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีนได้ห้วงที่มีการผสมผสานกันได้อย่างดีในสังคมไทย

สรุปผลการวิจัย

ความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าเงินใต้หวัน: กรณีศึกษา ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหล่อใต้เทียนกง) เป็นศาลเจ้าของกลุ่มชาวจีนใต้หวัน ซึ่งมีประวัติศาสตร์ที่ยาวนานมากกว่า 30 ปี และยังเป็นศาลเจ้าที่มีความศักดิ์สิทธิ์ อีกทั้งชาวจีนใต้หวันได้มีความเชื่อความศรัทธาต่อเทพเจ้าอู๋ฟูเซียนส่วย (เทพเจ้า 5 พระองค์) ที่สามารถทำให้เกิดความมั่นใจ สบายใจ มีกำลังใจ และมีสติในการดำเนินชีวิตต่อไป โดยศาลเจ้าแห่งนี้มาจากศาลเจ้าหนานคุนเฉินใต้เทียนฟูที่ใต้หวัน ซึ่งการสร้างศาลเจ้าแห่งนี้ในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีเหตุมาจากความเชื่อและความศรัทธาที่มีต่อเทพเจ้าอู๋ฟูเซียนส่วยของชาวจีนใต้หวันศาลเจ้าแห่งนี้ยังคงมีความเชื่อที่สะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมจีนใต้หวันอย่างชัดเจนมีอยู่ 8 ประการ ได้แก่ ความเชื่อเรื่องสุขภาพ ความมั่นคงของชีวิต ดวงชะตา ความเมตตา การค้าขาย การขอโชคลาภเงินทอง การขอบุตร และการงาน จากความเชื่อดังกล่าวจึงมีพิธีกรรมที่สำคัญจำนวน 5 พิธีกรรม คือ 1) การแก้ปีชง 2) วันตรุษจีน 3) วันเทศกาลหยวนเซียว 4) งานวันเกิดของเทพเจ้า 5) งานเทกระจาดประจำปี

ถึงแม้ว่าความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้าแห่งนี้มีการเปลี่ยนแปลงไปจากอดีต แต่การประกอบพิธีกรรมนั้นก็ยังคงมีการสืบทอดความเชื่อเหล่านี้ให้คงอยู่ในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์พบว่า งานวิจัยนี้ทำให้ได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของศาลเจ้าจินใต้หวัน อีกทั้งยังได้เห็นถึงความเชื่อความศรัทธาและพิธีกรรมต่าง ๆ ของชาวจีนใต้หวันที่มีต่อเทพเจ้าภายในศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) จังหวัดสมุทรปราการแห่งนี้ และทำให้คนไทยเชื้อสายจีนใต้หวัน และชุมชนที่อาศัยอยู่ในบริเวณศาลเจ้ามีความเข้าใจในประวัติศาสตร์ของพื้นที่ได้เป็นอย่างดีและสามารถทำให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ศาลเจ้า และพัฒนาให้เป็นที่รู้จักของคนภายนอกพื้นที่ อีกทั้งยังเป็นการช่วยส่งเสริมให้ศาลเจ้าแห่งนี้ได้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของชาวจีนใต้หวันที่มีความสำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดสมุทรปราการ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการวิจัยที่ศึกษาพบ ความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกัตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง) สามารถนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวิจัยในประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความเชื่อและพิธีกรรมที่ปรากฏอยู่ในศาลเจ้าจินใต้หวันหรือศาลเจ้าจินใต้หวันในพื้นที่อื่น ๆ หรือศึกษาเชิงเปรียบเทียบศาลเจ้าที่ตั้งอยู่ในประเทศไทยและจีนใต้หวันในประเด็นทางความเชื่อ พิธีกรรมสถาปัตยกรรมต่าง ๆ เป็นต้น อีกทั้งยังสามารถนำงานวิจัยนี้ไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษาศาลเจ้าจินใต้หวันในประเทศไทย และวิถีชีวิตของชาวจีนใต้หวัน รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีนใต้หวันที่อาศัยอยู่สถานที่อื่น ๆ ของประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

กุลศิริ อรุณภาคย์. (2553). *ศาลเจ้า ศาลจีนในกรุงเทพ*. กรุงเทพมหานคร: มิวเซียมเพรส.

ท่านประธานคณะกรรมการมูลนิธิหนานคุณเซินใต้เทียนฟู. (2537) *อัลบั้มของเสียนหลอใต้เทียน
กงที่ประเทศไทย*. เมืองไถหนาน: หลิงเว่ย พรินต์ติ้ง บจก.

ท่านประธานคณะกรรมการมูลนิธิหนานคุณเซินใต้เทียนฟู. (2555) *การก่อสร้างอาคารศาลเจ้า
ซุ่มประตูและพิพิธภัณฑน์ ณ ศาลเจ้ามูลนิธิธรรมกตัญญู (เสียนหลอใต้เทียนกง)*. เมืองไถ
หนาน: วัฒนธรรมต้าเฉิงเปย

ต้วน ถี่ เชิง และบุญยี่ง ไร่สุขสิริ. (2543) *ความเป็นมาของวัดจีนและศาลเจ้าจีนในประเทศไทย*.
กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการศาสนาเพื่อการพัฒนา.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2542). กรุงเทพมหานคร : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

HE ZHONGHUAN. (2563). *ความเชื่อและพิธีกรรมของศาลเจ้ากวนอูในพื้นที่กรุงเทพมหานคร:
กรณีศึกษาฝั่งธนบุรี*. สาขาวิชาการสื่อสารภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.

